URTARRILLA
12
Igandea
.Bilbao, 1936

Euzkadi

ARPIDE-SANEURIJA
Bilbao'kua ... ... 9,00 iŕko, iru il...
Bilbao'atazkua ... ... 11,25 » »
Idazki-itunmena ... 62,00 » urte...
Atzeŕijetakuak ... 112,50 » »
Beldayen itunduba

XX V urtia || Idazkolea ta Iaŕalolea: Correo, 17,1.° || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 7.192 zenbakija

Euzkortar Umien Aldez

Bete ezin leikezan eskeintzak

II

"Nai al dezu ortzetik ludia aŕapatu ta sagaŕ bat bezela zeure eskutxoan ipintzea?"—Tagore.

Beste guraso batzuek beŕiz alderantzira egin oi dute. Ezer balio ez duten gauzagaitik sari aundiak eskeintzen dituzte, baña emateko ustez ez ordea.

Esaterako: —Maite, jetxi zaitez maien gañetik—dio amak.

(Umeak jaramonik ere ez esana egiten oitua ez dalako.)

Beŕiro ere amak: "Ume, maien gañetik jatxitzen ba'zera otaŕatxo auxe bete kerex emango dizkitzut".

Onelako eskeintzak egiteko oitura duten gurasoak ez dira gauza gutxigaitik bildurtzen. Ara botoi batzuek: "Maite, ilia ebaki bitartean geldirik egoten ba'zera iru eŕuberadun txiŕinga edeŕ bat erosiko dizut".

"Platerian dauzkatzun babaŕun danak jaten ba'dituzu zeure tamañako andere edeŕ bat erosiko dizut."

"Tira, sendagileak esan duan sendaki au artzen ba'dezu, aita etoŕiko da beriala eta itxasontzia bete-bete jostaĺu ekaŕiko dizkitzu". (Au eskeintzen zioten umien aita egun artan Cardiff'en zegoan.)

Ara neonek entzundakoa igaz urak artzen egon nintzan, bañu-etxe batean "Maitetxo, basokada ur au begiak itxi ta sanga-sanga eraten ba'dezu, gaztaña eŕiak erosiko dizkitzut" (Leku onean zeuden gastaña eŕiak, San Bartolome eguna zan ba señalamentian da).

Sari abek eskeintzea burugabekeri aundi bat da, zio askogaitik. Bata umeari eskatzen zaion lanak edo indaŕak ez dualako merezi eskeintzen zayon ainbesterañoko saririk.

Mayaren gañera igota erori ta ezuŕ bat puskatzeko zorian dabilen umeak ez du saririk irabasten andik jatxitzeagaitik. Eta "jatxi ortik, ume, kerexak emango dizkitzut eta" esaten duan ama, lelantoni aundi bat da, umeari aziera ona emateko modurik iñondik ere ez daukana.

Ume oŕi, zoŕotz-zoŕotz esan beaŕ zayo: "Ia, jatxi ortik arin, erori ez zaitezen" eta begira gelditu ia esana egiten beriala asten dan edo ez, eta baldin esanik egiteko asmorik ez ba'du, nor berak jatxi, eta atze aldian zaplada bat eman beŕiz igo ez dedin.

Platerian umeak daukan jakia jateagaitik ere ez da zer eskeñirik. Gogoa ba'dauka, umeak berez jango ditu babaŕunak, eta gaxorik dagoalako edo gogorik ez ba'dauka, sariak gora bera ezin jan izango ditu, eta ez jatea obe gañera.

Izan leike beste gauza bat ere Baldin umea gaizki azia ba'da jateko gogoa euki aŕen esan lesake ez duala jan nai, ia jateagaitik ezer sarir'k ateratzen eta duan, edo baita iñor amoŕatzen ipintzeagaitik ere.

Bai dira umeak jatordu bakoitzean ematen dituzten disgustoakin, beste guztiai jateko gogoa kentzen diotenak. Onenbesterañо gaizki azitako umeak ezagutu ditugu.

Ume abekin jator du bakoitzaren azierak onelakoak izan oi dira: "Ama, nik ez det jarleku onetan jaŕi nai, nik aitatxoren ondoan nai det".

"Au ez da nere edan-ontzia, nerea, karlatxok daukana da."

"Nik ez nuan nai ura neskameak ematerik, nik ura amak ematea nai nuan, eta orain ez det urik erango."

"Okelarik ez det nai nik, aŕautza nai det."

"Ama, neri baño sagaŕ aundiagoa eman diozu Miren'eri eta nik au ez det nai."

"Ama, kerexak gogoak daude eta ekatzuz neuri danak."

"Ama Xabier'ek begiratu egiten dit, eta ori neuri burla egitia da."

"Ama, Iñaki'k mayen azpitik ikutu egiten dit eta ogi puska auxe arpegira bota biaŕ diot" eta abaŕ, eta abaŕ.

Onelako ume gaizki aziak ez dira sariak eskeñiaz zuzentzen, beste era batera baizik.

Eman ezin diran sariak agintzea oso dago aziera onaren aurka. Umea berez siñiskoŕa dan aŕen, bere siñismenak neuŕia du, eta amaŕ edo ogei bider engañatu aŕen beti ezin engañatu al izango degu. Eta gañera auŕerantzian, egia esaten diogunean ere ez digu siñistuko.

Eta baldin iñoiz esaten ba'diogu: "au, edo ori, egin ezazu" "au, edo ori, emango dizut eta", "ia, erakutzi ezazu ba" erantzungo digu.

Eta bai leike egunen batean lotzagabe zamaŕ auxe esatea: "Jayo nintzanetiktik onera beti zaude sariak eskeintzen baña ez dizkatzu iñoiz ematen".

Eta zer erantzun gentzayoke au esaten duan umeari, baldin lotzagabekeri bat dan aŕen egia ba'da?

ARITOKIETA.

An, Iparreko ixotz-artian

ASTOŔKIA'TAŔ BELEREN'I

I

An, ipaŕeko ixotz-aŕtian,
euzki-bako egun iluna zan
Luŕbaŕi'ko itxaso baltzian
makaluakin eta makaluakin
euzko-ixontzirik nagusijena
ija, makaluz bete zanian...

Legoŕ zurija, ekuzan uŕun,
—Abeŕi matia
asko uŕunago!—
Ta, ixotz-aŕtian, ixontzija
zibuka ta zibuka ebilan
makaluen atzetik, noranai...

¡Oi zenbat bijotz nasatu ziran
ija, makaluz bete zanian...!

Ixontzijaren atze-aldetik
bere auŕeko brankarañо,
anitz itaun, zoli, axepian
erantzun-baga geldítu ziran:
"noiz itzuliko gara etxera
geure Abeŕi edeŕ oŕlegira?

A zan erantzun-bako itauna,
a zan gurarizko
aŕtegatasuna!
Iru itxastaŕ gaste leŕdem,
ene matia, ene matia
bakaŕ-bakaŕik entzuten yaken.

¡Oi zenbat bijotz nasatu ziran
ija makaluz bete zanian...!

II

Axia oska eta itxasua asaŕe;
uin ta bits-aŕtian, bere makaluakin
euzko-ixontzija buŕuka ebilan
Luŕbaŕi'ko itxaso gogoŕ baltzian.

Oyu zoli bat entzun zan: "Ene ama!"
Gero, beste bat: "¡Itxasora gixona!"
Batelian, bost aŕaunlari kementsu
uŕten ziran... Baña, oi, dana alpeŕik...
Uin-aŕtetik, lamiña batek iñuan:
"Ene gixonok, ¿zegatik dagixube
oŕenbeste ayenetxu eta negaŕ?
¡Ixildu zateze, koldaŕok, ixilik!"

"Maŧasunaren baŕi onak kantetan,
neure besuetan datza... ¡gixasemia!
Bere uliaren biguna;
bere aoko iŕibaŕia,
bere edeŕtasun zoragaŕija...
Oi zelako begitxubak
aukoz, aragi-zuridun
uratuta naukon gixasemiak!
... osutxu bat damotsat orain: gero bi;
... aŕ zeubekana nai neuke itzuli...?

III

Axia oska ta itxasua asaŕe
uin ta bits-aŕtian, bere makaluakin
euzko-ixontzija zibuka ebilan
makaluen atzetik azkaŕ, noranai...

¡Itxas gizonaren etxerako poza
ontziburubak, "bijaŕ" esan ebanian...!

Azkenengo aldiz saria goratu
ta zabaldu eben, makaluz beterik...
Batzuk geŕt, asi ziran burubak kentzen
ta, bestiak, gaŕbituz, gatza emoten...

Aŕain-piĺua amaitzera joyala,
aŕain-aŕtian ageŕtu zan... ¿Zeŕ zan, a?
—Josebaren goŕpuba—danak esan eben
Eta, andik, lasteŕ aldendu ziran igesi..

¡Itxas gixonen une bilduŕgarija
Erio'n auŕian auŕkitu ziranian...!

Igesi eta igesi ixontzi-ziaŕ,
euren txakietan estaldu ziran.
Ta uin-aŕtetik lamin batek iñuan:
"bijaŕ" zeubekana nai neuke itzuli..."

Muniategi'taŕ Sabin.

Uaŕa.—Gorengo oleŕkari bat agertzen yaku Muniategi'taŕ Sabin gastiaren oleŕkijak eztira edozelakuak. Aste onetan salgai jaŕiko da bere lenengo oleŕki-idaztija, "Goiz-aize". Egun-sentiko axe ozkiŕija!

Muniategi lango oleŕkari gastiak biaŕ-biaŕekuak doguz. Bizkai onetan bi doguz txapeldun: "Endaitz" eta Muniategi. Diñogun au gastietzaz diñogu, ez zaŕetzaz.

"Goiz-aize" idaztijak adiraziko dausku nor dan eta zer egin daikian Arteaga'ko gaste onek. Egunero apañago, sakonago datoŕkigu. Euzko-eleŕtijan gorengo maiak beriak ixango dauzan gaste oni txapela kenduten dautsogu.

¿Norgaz?

Ezkeŕtaŕakin? Etzara gomutetan zer egin eben? Geure eŕi au zapalduta euki eben ainbeste aldijan. Aldundijak euren eskubetan eta ezeuskuben araudijak emon. Gero kendu euskubezan geure Gurutzak. Gotzaña iraundu eben. Amaikatxu euzko-semeri bixitzea kendu eutsen Atzeŕiko langilez betetu eben abeŕija.

¿Eskumaŕakin? Eŕegetaŕ peste oŕeik geure etsairik bixijenak dira. Oŕeik ixan dira euzko-eŕija zapaldu dabenak. Geure agintarijak espetxian saŕtu ebezanak. Araudija galdu zan eta eŕegetaŕen eŕuz galdu be. Bizkai onen auŕka ez-eze Euzkadi'ren aurka, oŕexek dira goŕijenak. Eztautse euzko-eŕijari maŧasunik.

Uŕia, uŕia besterik eztabe gura. Oraintxe, be, España-alderuntz diru-piluak bialtzen dabez. Batek irurogeta amabost mila lauŕleko, bestiak miloi erdi. ¿Eta euzko-txiroentzat? Oŕeintzat makakilea.

Auteskunde onetan biŕindu biaŕ doguz etsai gustijak. Aldun gayenak aterako doguz. ¡Bai orixe!

¡Euskalduna'ra!

Euzko-aldunai omenaldija egingo dautsegu gauŕ ¡Bai zoŕ yakela! Gixon oŕeik egin dabezan lanak, eztira lan kaskaŕak. Calvo Sotelo eŕegetaŕ ziŕelak uste ixan eban bilduŕez kikildute itxiko ebazala, baña bai zera! Euzkadi'ri zoŕ yakozan eskubidiak zelakuak eta zeintzuk dirn edeŕto ta argiro atzaldu ebezan Madrid'ko aldunetxian.

Geure eŕi onen aldez zenbat lan-egin dabezan! Baseŕiko arazuak, aŕantzaliai dagokijezenak, langile-lanak. Gustija enren gain eta ezertxu be eztabe itxi egin-barik. Gixon apal tea jakintsubak! Amaikatxu samiñaldi jazan dabez. ¿Eta eztautsegu emongo geure maŧetasuna? Zoŕ yake. Aŧonen semia danak txalotuko dauz. Amabi gixon juan ziran Madrid'era; euretariko bat il zan, Bikuña zintzua. Bestiai gorasaŕe andijena egin biaŕ dautsegu.

Euzkotaŕ gustijak, gauŕ Euskalduna--pelotatokira! Antxe batuko gara amaŕ edo amabi mila. Batzokijak, Emakumiak, Gastedijak, Uri-Buru-Batzaŕak, gustijak aldunen itza entzutera!

Goizparki - atzalpenak

Irakuskunde-osteko I igandia

Sendi deuna (1)

GOIZPAŔKIJA

Josu amabi urtedun egin zanian, eurek jai-oŧuraz arauz Jerusalen'era igon ziran; eta egunak igarota, atzerakuan, Josu umia Jerusalen'en lotu zan gurasuak uaŕtzeka. Oneik, lagunaŕtetan letoŕela usterik, egubeteko bidia egin leben; eta senide ta ezagun-aŕtetan bila asi ziran. Ezin, baña, idoro-ta, Jerusalen'era atzera egin leben, biletan. Iru egun-buru, ara, txadonan idoro leben, irakaslien aŕtian jezaŕirik, euroi entzun-galdeka. Eta entzule gustijak bere senaz ta erantzukerakaz laboŕi ziran. Olan ikusirik, zurtzau egin ziran: eta ameak onan esan leutsan: "Seme, ¿zer dala-ta egin dauskuk ori? Ona, ire aŧea ta bijok laŕirik gayenbiltzean eu biletan". "¿Zegatik biletan ninduzuben, ba? esan leutsen berak. Neure Aŧearenetan egotia dagokidala elekixuben ala?". Areik, baŕiz, esan leutsen au eleben uleŕtu. Eta eurekin jatsi zan, eta Nazaret'era eldu: eta eurei menpeko yaken. Ameak, baŕiz, gauza gustijok bere bijotzan jaboten leuzan. Eta Josu senez ta adiñez ta eskaŕez auŕeratzen zan, Urtzi'rekiko ta gixakumiekiko.

(Luka, 2, 32-52.)

ATZALPENAK

Jakingaŕijak.—Ixaŕeldaŕen lagi-arauz gixonezko gustijak, al ixanezkero, urteko iru jai nagusijenetan Jerusalen'era igon biaŕa leben, txadonan Urtzi jauresten. Iru jai nagusijenak oneik ziran: Igaratza, Bostamaŕeta edo Pentekoste, ta Txabola-jaya. Mutikuak Jerusalen'era igon biaŕik eleben amabi urtiak bete-aŕteño, arian egiten bai'ziran "lagi-seme".

Joseba deunak biaŕkixun ori ziaro betetan lebala uste-ixan daikegu, Goizpaŕak argi eztiñonaŕen; "bere gurasuak urtian-urtian juaten ziran Jerusalen'era Igaratz jai nagusitan", idatzi leban Luka deunak. Igaratz-jayok zoŕtzi egunez luzatzen ziran.

Etxerakuan, lenengo eguneko bidaldija onetara egiten leben: gixonezkuak gixonezkuakin, emakumiak emakumiakin, eta gastetxubak naiz aŧearekin naiz amearekin.

Oŕezkero, eŕez uleŕtu daikegu Josu'ren gurasuai, Urtzi'k axe naŧa, jazo yakena: Josu Miren'ekin letoŕela uste Joseba'k; Joseba'rekin letoŕela, baŕiz, Miren'ek.

Sendi deuna: Josu, Miren eta Joseba. ¡Sendi deunaren aguŕgaŕija ta zoragaŕija! Seme bakaŕa Urtzi-Semia zan, gixadija jaregitiaŕen umetuba; Miren, beraz, Jaungoikua'ren Amea, soŕtzez garbija ta irazakirik deunena, ixan be; Joseba'k Miren emaste leban eta Josu semetzako, Urtzi-Aŧeak Sendi deun-buru egin leban-eta. ¡Arein alkaŕ-maŧasun aundija!

Otoitzak sutsu egiten lebezan; larunbata-jayak zindoro jaboten; egiñen oro ziatz betatuten. Joseba'k arozkintzeari ekiten leutsan, biaŕ leben ogija irabazteko; Miren'ek etxeko gauza ta biaŕkixunetzazko ardurea leban; Josu'k, al lebanetz, bata ta bestia laguntzen leuzan.

Gure sendijak, be, Sendi deuna antzaŕtuko ba'leukie, zoruntsu-zoragaŕijak litxakez...

Josu, umien eredu.—Josu umia Jerusalen'go txadonan lotu zan, bere Aŧearenetan; eta gurasuak, be, antxe idoro leben, irakasliai entzun-itaunka leguala. Gixona zanetz, Jabe Jaunari otoi-egiten leutsan, eta bijotz-bijotzez aguŕtu ta jauresten leban. Umiak, be, Jaungoikua biaŕ dabe ixan maŧien, eta ustetsu otoi-egin biaŕ dautsoe; txadoneko jaureskixunetara, baŕiz, gogoz jun, eta jauparijari adi entzun.

Josu gurasuai menpeko yaken, eta bijotz-bijotzez maŧatu ta al lebanetz laguntzen leuzan. Umiak gurasuai dedu-ixaten biaŕtuta dagoz, gurasuak Jaunaren ordezko dabezalako; oŕezkero, itzala, menpetasuna ta maŧasuna zor dautsiez.

Josu senez ta adiñez ta eskaŕez auŕeratzen zala dirausku Luka deunak, edo adiñez auŕeratzen zan giñuan sen eta eskaŕ ugarijago agertzen leuzala. Umiak, be, azijago ta sentsubaguak eta onaguak ixan biaŕ dira.

Miren eta Joseba, gurasuen eredu.—Jaunarekiko biaŕkixunak ondo baño obeto betatu lebezala esan biaŕik eztago. Guraso kistaŕak, be, Jaunarekiko egiñenak ziaro betatu biaŕa dabe, ori egin ezik kistaŕ zintzuak eta guraso onak ixaterik eztago-ta.

Sendi deuneko gurasuak alkaŕ maŧe-maŧe leben, eta alkaŕentzako laguntzale ta zintzo-zintzuak ziran. Miren'ek, baŕiz, Joseba'ri men-egiten leutsan. Oŕa, gurasuan egingua, senaŕ-emaste diranetz.

Josu umiarekiko biaŕkixunak, semia ixatez ganera Jaungoikua zanezkero, ardurarik aundijenaz betatu lebezan Miren eta Joseba'k. Gurasuak seme-alabaekiko biaŕkixun aztunok dabez: Jaungoikua'rentzako maŧe-ixan eta arduraz azi. Azi, baŕiz, ez gorputza bakaŕik, gogua be, bai, gogo-almenak eta bijotza mendu ta landuten alegindurik. Seme-alabeak ondo aziteko gurasuak egin biaŕ dabena: irakatsi, jaŕaibidia emon, zain, zigoŕtu, otoiz-egin.

NA.

(1) Jai oni dagokijon jaupea larunbatean esan biaŕ auŕten, igandia Irakuskunde-zoŕtzibetia dalako.

LOTSATI'ren olerkiak
Laister jarriko dira salgai
LOTSATI'ren olerkiak

MAÑARIA

LENENGO BARIKUZ.—Josu'ren Bijotz gozua'ren opaz, seteŕdijetako mezan Jaunaŕtziak eta otoitzak egin ziran. Aintza Bijotz Deuna'ri!

JUAN-ETOŔIJAK. — Gabon-jayak emen igarota, egubenez juan zan Gazteiz'ko ikastetxe batera Untzalu'taŕ Eŕosale emakume begikua.

—Bilbao'ra Bizkaŕa'taŕ Irene emakume begikua.

—Abadiano'tik etoŕi zan Bizkaŕa'tar Augustiñe andera.

—Igandez egon ziran emen Azilona'taŕ Joseba Paul abade baŕija ta bere anaya bat. Jaun oneik, Baŕenetxea'taŕ Polentzi abade jaunari ikeŕtaldi bat egitera etoŕi ziran.

—Ereño'tik etoŕi ziran Elordieta'tar Miren eta bere alabatxua.

—Untzalu'taŕ Biŧore emakume begikua ta Ibaŕa'taŕ Margariŧe neskato zolija, Durango'ko ikastetxe batetik astelenez etoŕi ziran, euren sendikuakaz egun bat igaroteko asmuz.

GEXORIK.—Egunokaz gexorik aurkitzen da Bizkaŕa'taŕ Dorota "Azkondo,,'ko etxagun zaŕa. Osasuna opa.

EŔEMATA.—Okeliaren eŕemata, Durango'ko Mikel-andi arakiñak aŕtu dau; miĺe zortzireun eta beŕogetamaŕ lauŕlekuan.

LENGO URTEKO GORA-BERAK.—Igaroriko urtian, eŕi-ontan, amaika jayotza ixan ziran; erijotzak amabi, ta ezkontzak bi. Amabi erijotzari, lengo urtietara begiratu ezkero, askotxo ereisten dautzagu; jayotzari ostera, polito; ta ezkontza biri baŕiz, uŕi ta muŕi. Urtian ezkontza bi asko ixan be ezta.. Jentia ezkontzen bilduŕ edo... Bai-ba, emeko neskazaŕ batek, ezkontzia, azkenengo "kaŕeria" dala, esaten daragoyo beti ta... Batzuetan baŕiz, jentiak, olakoxe esanak be "apetxotan" aŕtu...

"ARBE" JAUNARENTZAT. — Ona emen jakin dodazan peŕetxiko-izenak. Zizak, gibel-urdiñek, uŕetxak, tela-peŕetxikuek, ontuek eta kuletuek. Baŕiro be emeko baseŕitaŕ, onetzaz (J. L.) itaunak-itaun egingo dautsaedaz; eta ixen geyago batzen ba-dodaz, uŕengo idazkijan edo argitalduko dira. Oŕetan alegiñduko naz.

Mañariko.

Gayak

"EUSKALDUNA,,'RA

Ona emen aste osuan batian eta bestian entzuten ixan dan itza: "igandian Bilbao'ko "Euskalduna" pelotalekura juateko eguna dala".

Eta igandia eldu da. Euzkadi osoko abeŕtzaliak igitu dira, ta Bilbao'ko "Euskalduna" pelotalekurantz egiten asi.

Gipuzkoa'n asita, Araba-ziaŕ, Nabaŕa'rañoko abeŕtzale gustijak igitu dira, ta gauŕ goxeko amaikak-ingurura-ko, Bilbao'ko "Euskalduna" pelotalekura elduteko erabagija aŕtu dabe.

Beraz, gauŕ, goxeko amaikak-inguruban, Bilbao'ko "Euskalduna" pelotalekuba, ikustekua egongo da.

Gure aldunak be an ixango dira. Batzuren batzuk, aldun ixanai "aldunak" deŧuten dautsetala-ta, entzumenak zoŕoztuta jaŕiko yataz; betozkuak tximuŕtuta agiñak erakusten... Eta gixa-gaiztuen era itxusi ori aŕtuta, "guzuŕa" diñotala-edo be esango dauste, orain aldunik eztagola-ta.

Olakorik esango ba'leuste, esan, baña, erantzun auxe ixango leuke: an, atzeŕijan aldun ziranian aldeztu gendubezan abeŕkidiai, ondiño be aldun-ixenakaz deŧuten dautseguela, gauŕko omena be aldun ixan ziranian egin eben Euzkadi-aldezko lan edeŕaren ondorena dala-ta.

Gure euzko-itxasuetan aŕantzan iñar duten diran aŕantzale maŧiak be, gauŕ "Euskalduna" pelota - lekuban bijotz-aguŕa erakutsiko yaken abeŕkide zintzuai, "gure aldunak" deŧuko dautse. Gure luŕ-langile begikuak be, "gure aldunak" esango dautse, baŧa beste asko ta askok be.

Aldunak ixan ziranian, eta atzeŕitaŕen eskubetan galdu-gordian aurkitzen ziran aŕantzale-auzijak; lugin-auzijak eta abaŕ ta abaŕ aldeztuten ebezenak, gauŕ be ordukoxiak dirala begiŧanduten yake, ba, gauŕ be aldunak dirala.

Gauŕ, goxian, "Euskalduna" pelotalekura saŕtu gura daben gustijentzat, Bilbao'ko pelotaleku entzuetsu oŕetan ezta biaŕ dan beste leku ixango.

Ugazabeak, basetxe-ugazaba bijozge askok eta askok etxetik jaurti gura ixan ebezan maizteŕ asko be, gauŕ Bilbao'n ixango dira, ba, Bilbao'ko "Euskalduna" pelotalekuban. Eta antxe, euren besuak gora jasota, ugazaba zikotza ta bijozgiaren zigoŕpetik gaizkatu-egin ebezela-ta, euzko - aldunai txaluak-txalo joko dautsez.

Beraz, gauŕ, Bilbao'ko "Euska[lduna"] pelotalekuba, goi ta be, osuan [...] da; berandura begira geratzen [...] atiak itxiko dautsez, eta atetik[...] dian geratu biaŕa ixango dabe.

Atiak goxeko amaŕetan zabald[u...]rala diñoskube, eta gerora begir[a] barik, bakotxa bere lekuban ba[...]jaŕteko.

Itzaldijak amaika-amaiketan dira. Montzon gastiak, euzkera[z] duko dausku. Agiŕe, Iruxo ta Areiltza'k, gazteleraz.

Onei lau eletari jayuai ent[...] gaŕ aundija dago, emen. Calvo [...] "diŧadore" ixanari buruko uliak [...]nik imiñi eutsezanak be, eurok di[...] Eta Calvo bati buruko uliak zu[...]teko gai diran itzaldijak oguzte[...] diran eletarijak, banaka batzu[...] eztira ixaten.

Banaka oŕeŧakuak doguz gauŕ [Eus]kalduna" pelotalekuban itz-eging[o ...]uskuben aldunak.

Eletari jayo oneik, ¡amaikatxu[...] za jakingaŕi edestu biaŕ dausku[...]

Areta-Trespaderne biŧaŕteko ed[...] be, entsutekua ixango da. Mark[...] alkatetxuba auŕetik zala, Madr[id'era] juan zan "Quijote"-antzerako "C[...]ño" baŕagaŕijatzaz be, amaika e[...] ixango dabe. "Don Quijote" saŕtu [...] dan auzi batetik mustuŕak od[...] edo bizkaŕ-azuŕa apuŕtuta urten [...] auzirik ixan danik, etzenduben iñ[...]tzun ixango, oŕatiño, nik be ezto[t] entzun ixan-eta. "Sancho Panza" [...]le ixan-ezkero, baŕiz, gitxijago, [...] txijago.

Beraz, auzi au bide dala, ¡a [...] ak esan biaŕ dauskubezan, gauŕ! [...]

Madrid baten, "Don Quijote", [San]cho Panza" ta lagunak Euzkadi'k[o ...]zija atoñduten ikustia, ¡gauza b[...]ŕija da ixan be, gero..! Baŕaga[...] gusti oŕein aldezle, Bilbao'ko "G[...]txu" atso-zimela ta "El Pueblotxu[...] kaldaŕa, alkaŕekin buztaŕtuta i[...] baŕiz, baŕagaŕi gustijen aŕtian [...] gaŕijena.

Gauŕ "Euskalduna'ra" guaz ira[...] Gure aldun maŧiak be, gauŕ, "E[uskal]duna,,'n ixango dira.

Areik, gure aldezle agertuko [...] Gu, arein aldezle. Areik eta gu [...]yak gara, ba, Abeŕi baten semiak [...]eik eta gu, bide batetik gabiltz[...]-bidetik. Beraz, gauŕ, be, leku [...] batuko gara. Eta arein itzak eta [...] txaluak be, leku batera juango [...] Euzkadi Ama maŧiaren kolko be[...] maŧalera. ¡Gora JEL!

Uribiŧaŕte'taŕ [...]

Errijetatik

MUNDAKA

GABON-SARIJAK. — Lenagoko urtietan lez, igaziriko 1935'ko gabonetan be, onelako zeregiñak ain ondo dagijen E. A. B.'kuak beaŕtsuben artian janzki ta jakijak banandu dabez ugari. Eun da ogeŧamaŕen bat ixan dira beaŕtsubok, iñoiz ixan eztiran beste, baña ¡norañokua dan euzko-anaidija! aurten ixan da geyen batu dana.

Hail Emakume abeŕtzalia! Aguŕ!

BATZAŔA.—Datoŕen igandian 12'gn. eŕi onetatik Bilbao'ko eŕki-batzaŕera bialdu zan aldunak bere atzalpenak emongo diŧuz. Danok ba esango dauzan erabaki gaŕantzidunak entzutera.

ANTZEŔKI-JAYA. — Antzeŕki-aruari lenengoko tenkadea emonaz euzkel-antzerki poliŧa ixan zan astelenian. "Osaba". iru-ataldun antzeztu eben eta gustiz ederto antzeztu be. Antzeznotiñak onexek ixan ziran:

"Katalin", Aŕieta'taŕ Miren Jone.
"Felisa", Jauregizaŕ'taŕ Josebe.
"Kloko", Kaminos'taŕ Soŕne.
"Baibe", Egileoŕ'taŕ Aintzane.
"Osabea", Egileoŕ'taŕ Joseba Mirena.
"Onŕoman", Lozano'taŕ Biŧoŕ.
"Onbraulio", Santamaria'taŕ Gergori.
"Bisente", Iribaŕ'taŕ Joseba.
"Moŕoia", Egileoŕ'taŕ Gaizka.

Atalik-atal, bakaŕizketa bi ixan ziran. Bata "Urteuŕena" Ruiz de Asua'taŕ Jone'k antzezturik. Zelan baña antzeztu! Aoŕ bijaŕko lenengo maiarako antzeznotin punterenguena. Beste Egileoŕ'taŕ Joseba Mirena'k egin eban, berak dakilez.

Ten egin dautsazube ta orain ekin beaŕko. Olan ixango dan ezkero, uŕen noiz?

EUZKO-GASTEDIJA.—Batzoki abeŕtzale oŕen urteroko batzaŕa lengunian ixan eben eta batzordeko baŕija[k ...]tetsi ebezan. Egileoŕ'taŕ Joseba M[...] ta Uŕkidi'taŕ Alesander. Zorijona[z] ondo betetu zeben eginbiaŕak.

AŔAINTZALEAK. — Beŕogetaz[...]etan ezagutu eztan neguba dig[...] eta aŕaintzaleak batez be txaup[...] gixonak estutasun aundijak dabez, [...]soratu ezin-da eztabe txandarik [...] euren apaijuak bustiteko be.

Ekatxok amaŧu daŧezala ta aŕ[...] ugarijak opa dautseguz.

ELEIZKOYAK.—Eŕege-egunez [...]ko 7 ta erdijetan Miren Deunaren [...]don nagusijan jaunaŕtze-mai baŕi[...] onespena ixan zan eta notiñik [...] jaunaŕtu eban. Eleiz-jai onetan [...] euzko-abesbatzak abesti samuŕ e[...]razkuak abestu ebezan.

Jaunaŕtze-mai baŕi edeŕ ori E[...]ma'taŕ Joseba jaunak ordaindu d[...]

JUANAK.—Gabon-jayak etxian [...]rotera etoŕita atzeŕiko ikastola-[...]sijetan dabiltzan gaste asko aguŕt[u ...]gu. Jayok igarota baŕiro atzeŕira[...]ra. Ondo ibili.

Ondartza[...]

Irakurri EUZKA[DI]

Euskeltzaleen Or[...]
Saltzalientzat
Lko. BAT
Saneurri berezia'
Legazpi, 10'an. - Urrut. 13.777. - Do[...]

¡Auteskundiak!

Auteskunde-auŕian gagoz. España'ko poliŧiku gust[...] ankaz gora dabiltz, baña euzkotaŕok ba-dakigu geure [...] zein dan. Eŕegetaŕ ziŧelak diru-batzen asi dira. ¿Eta [...] Diruz erosiko dabez goguak ala? Ez orixe! Antziñako [...]zak juan ziran. Euzko-baseŕitaŕak ondo daki nori emon [...] dautson bere autaŕkija.

Aŕantzaliai iŧaundu egijozu nor yakon lagun. Langi[...] ostera! Gustijen aurka gau bakaŕik. Diru-barik, baña [...]tzakaz. Eŕegetaŕak alde batetik, bestetik ezkeŕtaŕak. E[...]go ikararik. Eŕasoya daukon gixonak eztauko iñoren bild[...]-eta.

Gauŕ berton asi biaŕ gara auteskundiak gertauten. [...]tedi iñor lotan egon. Itxaŕik eta zuŕ! Euzkadi'ko sem[...] geyenak abeŕtzaliak garala erakutsi daigun.